

# RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

## ARREST

nr. A/2012/0069 van 29 februari 2012  
in de zaak 1011/0011/A/4/0009

In zake:

de heer ■■■■, wonende te ■■■■

*verzoekende partij*

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

*verwerende partij*

---

### I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 30 augustus 2010, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 5 augustus 2010.

Met dit besluit heeft de deputatie het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo van 6 april 2010 niet ingewilligd en een stedenbouwkundige vergunning verleend “conform het (...) besluit van 6 april 2010 van het college van burgemeester en schepenen van Westerlo, dat wordt bevestigd”.

Het betreft percelen gelegen te ■■■■ en met kadastrale omschrijving ■■■■.

### II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend maar wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft geen wederantwoordnota ingediend.

De behandeling van de vordering die initieel werd toegewezen aan de eerste kamer, werd op 30 september 2011 toegewezen aan de vierde kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 1 februari 2012, alwaar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende en verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, zijn niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

### III. FEITEN

Op 27 januari 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het vellen van een rij versleten hoogstammige bomen”*.

Volgens de beschrijvende nota gaat het in totaal over 171 bomen. Ze zijn gelegen langs de [REDACTED] en [REDACTED].

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan ‘Herentals-Mol’, gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 4 maart 2010 een ongunstig advies uit, behalve voor enkele bomen. Het advies luidt onder meer als volgt:

“ ...

*Langs het ganse traject van rijbeplantingen van de wegen “ [REDACTED] ” en “ [REDACTED] ” zijn nog slechts drie bomen te vinden die zichtbare gebreken vertonen, één eik langs de [REDACTED], die waarschijnlijk getroffen door de bliksem gedeeltelijk ontschorst is, één wilg (niet geknot) in een weide van een rij van knotwilgen waarvan een tak is afgescheurd en de solitaire eik in de weide, aangeduid als F, die dode takken vertoont in zijn kruin niet meer vitaal lijkt. De drie populieren in de weide over de beek, op het situatieplan aangeduid als K, zijn kaprijp. Eén ervan heeft een plakoksel en bij één is de kruin reeds half uitgewaaid.*

*De rest van de toch monumentale bomen zijn nog vitaal en stabiel. Ze vertonen slechts enkele droge takken onderin hun kruin die door lichtgebrek afgestorven zijn. De dreven, lijnbeplantingen, boomgroepen en zelfs de solitaire bomen bezitten, naast de natuurlijke waarde, bovendien een uitzonderlijke landschappelijke waarde, in het bijzonder de zomereiken. De beplanting dient bewaard te blijven. Een kapping kan maar toegestaan worden indien dit werkelijk noodzakelijk is en er bovendien een sluitende garantie geboden wordt op een herstelbeplanting. De motivatie bijgevoegd in de aanvraag is onvoldoende. Ook een heraanplantingsvoorstel ontbreekt.*

#### **Advies:**

*Rekening houdende met het voorgaande geeft het Agentschap voor Natuur en Bos **ongunstig advies** voor het kappen van de aangevraagde bomen, met uitzondering van de bomen aangeduid met fluostift op het bijgevoegd situatieplan, het betreft hier 2 eiken en drie populieren. Het Agentschap voor Natuur en Bos geeft voor deze vijf bomen een gunstig advies, onder volgende voorwaarde:*

- *de aanvrager de kapping niet uitvoert tijdens het broedseizoen (1 maart – 30 juni)*

- de aanvrager op dezelfde locatie een nieuwe aanplanting voorziet met dezelfde soorten met minimum plantmaat 10/12 in het plantseizoen volgend op de velling.
- de aanvrager alle nodige voorzorgsmaatregelen neemt met het oog op het welslagen van de nieuwe aanplant. Dit veronderstelt niet alleen een met zorg uitgevoerde planting met degelijk plantgoed, maar ook (indien nodig) het gebruik van een steunpaal en het aanbrengen van een bescherming tegen wild- en/of veevraat.
- Bij uitval dient/dienen het eerstvolgende plantseizoen de opengevallen plaats/plaatsen terug te worden ingevuld. In ieder geval is de aanvrager ertoe gehouden om op dezelfde locatie de nieuwe hoogstammige bomen tot volle wasdom te brengen.

*Bijkomend mag de wilg geknot worden zoals de andere bomen in deze rij. Het knotten van de eerder reeds geknotte wilgen kan ook zo vlug mogelijk worden uitgevoerd voordat de stammen kans maken om open te splijten.*

Het Departement Landbouw en Visserij, Duurzame Landbouwwontwikkeling Antwerpen, brengt op 11 februari 2010 een gunstig advies uit

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo verleent op 6 april 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij voor het kappen van 5 bomen. Ze weigert de vergunning voor het kappen van de overige bomen op grond van volgende motieven:

“ ...

#### **Argumentatie**

- De aanvraag betreft het vellen van een rij versleten bomen in agrarisch gebied, langs de wegen [ ] en [ ]. De lijnbomen bestaan uit voornamelijk zomereiken, enkele Amerikaanse eiken, wilgen en populieren.
- Uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos blijkt dat langs het traject van de rijbeplantingen van de wegen [ ] en [ ] nog slechts drie bomen te vinden zijn die zichtbare gebreken vertonen: één eik langs [ ], die waarschijnlijk getroffen door de bliksem gedeeltelijk ontschorst is, één wilg (niet geknot) in een weide van een rij knotwilgen, waarvan een tak is afgescheurd en de solitaire eik in de weide, aangeduid als F, die dode takken vertoont in de kruin en niet meer vitaal lijkt. De drie populieren in de weide over de beek, op het situatieplan aangeduid als K, zijn kaprijp. Eén ervan heeft een plakksel en bij één is de kruin reeds half uitgewaaid.  
De rest van de monumentale bomen zijn nog vitaal en stabiel. Ze vertonen slechts enkele droge takken onderin hun kruin die door lichtgebrek afgestorven zijn. De dreven, lijnbplantingen, boomgroepen en zelfs de solitaire bomen bezitten, naast de natuurlijke waarde, bovendien een uitzonderlijke landschappelijke waarde, in het bijzonder de zomereiken. De beplanting dient bewaard te blijven. Een kapping kan maar toegestaan worden indien dit werkelijk noodzakelijk is en er bovendien een sluitende garantie geboden wordt op herstelbeplanting. De motivatie die bijgevoegd is in de aanvraag is onvoldoende. Ook een heraanplantingsvoorstel ontbreekt.
- Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos wordt bijgetreden. Enkel de kapping van de vijf bomen, zijnde de twee eiken en populieren zoals aangeduid in fluostift op het situatieplan, kan worden toegestaan onder de voorwaarde vermeld in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos.
- De aanvraag is niet gelegen in recent overstroomd gebied of overstromingsgebied. Gezien de aanvraag betrekking heeft op het kappen van bomen kan in alle redelijkheid gesteld worden dat er geen schadelijk effect is.
- De aanvraag heeft betrekking op het kappen van hoogstammige bomen. De gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten,

*infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater is bijgevolg niet van toepassing.*

...

### **BESLUIT**

*Artikel 1 Het college verleent vergunning aan █████ voor het vellen van twee eiken en drie populieren zoals in fluostift aangeduid op het situatieplan, op percelen sectie F(TLO) nrs. █████ gelegen █████.*

*Artikel 2 De volgende voorwaarden dienen nageleefd te worden:*

- 1) het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 4 maart 2010 – ref. BA/2260/10-01001.*
- 2) de stedenbouwkundige vergunning blijft geschorst tot de milieuvergunning werd verkregen of tot aan de meldingsplicht is voldaan.*

...”

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 6 mei 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

In zijn verslag van onbekende datum stelt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar voor het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen op dezelfde wijze als het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo. Hij overweegt:

“ ...

*Zowel uit een bezoek ter plaatse, de foto's als uit het advies van Natuur en Bos blijkt dat de bomen nog gezond zijn en zich in goede staat bevinden, met uitzondering van 5 bomen. De bomenrijen staan momenteel mooi groen in blad.*

*De bomen vormen een aflijning van de landbouwpercelen langsheen de landelijke wegen in nog een stukje onbebouwd agrarisch gebied. Ze hebben een belangrijke landschappelijke waarde en vormen een typisch landschapsbeeld in het agrarisch gebied met drevenstructuur.*

*Door het kappen van de bomen zullen zowel het landschap als de biodiversiteit worden verstoord. Economische redenen kunnen hier dan ook niet worden aangehaald om het kappen van de bomenrijen te verantwoorden*

...

**Toelichting:** *besluit schepencollege bevestigen en slechts vergunning verlenen voor 5 bomen ipv 171 bomen in rijaanplanting.*

...”

Na de partijen te hebben gehoord op 22 juni 2010, beslist de verwerende partij om haar beslissing te verdagen.

In het aanvullend verslag van onbekende datum stelt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar wat volgt:

*“ ...*

*Uw college verdaagde het beroep zodat betrokkene een herbeplantingsvoorstel kon indienen.*

*Beroeper heeft op 27 juni 2010 schriftelijk een herbeplantingsvoorstel ingediend met voorstel tot volgende aanplantingen:*

- 120 inlandse eiken met een doorsnede van 10/15cm en een hoogte variërend tussen 2,20m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen met dezelfde tussenstand van 10.00m.*
- 50 wilgen met een doorsnede van 10/15cm en een hoogte variërend tussen 2,20m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen met een tussenafstand van 8.00m.*
- 10 berken met een doorsnede van 10/15 cm en een hoogte variërend tussen 2,2m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen.*

*De huidige bomen zijn echter volgroeide bomen met een mooie en omvangrijke kruin. Het kappen van deze bomen betekent een landschappelijke kaalslag. Zelfs indien een heraanplanting gebeurt, zal het nog jaren vergen vooraleer de jonge boompjes met doorsnede van slechts 10-15cm en hoogte van 2m20-2m50 de grootte en breedte hebben van de huidige bomen.*

*Bovendien betekent het kappen van de huidige volgroeide bomen ook een verstoring van de huidige fauna en flora, zelfs als de bomen worden vervangen door nieuwe, jonge bomen.*

*Vanuit landschappelijk oogpunt is de aanvraag niet aanvaardbaar.*

*...”*

De verwerende partij beslist op 5 augustus 2010 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen zoals verleend door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo. De beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

*“ ...*

*De aanvraag is in overeenstemming met de planologische gewestplanbestemming.*

*Zowel uit een onderzoek ter plaatse, de foto's als uit het advies van Natuur en Bos blijkt dat de bomen nog gezond zijn en in goede staat verkeren, met uitzondering van 5 bomen. De bomenrijen staan momenteel mooi groen in blad.*

*De bomen vormen een aflijning van de landbouwpercelen langsheen de landelijke wegen in een nog onbebouwd stukje agrarisch gebied. Ze hebben een belangrijke landschappelijke waarde en vormen een typisch landschapsbeeld in het agrarisch gebied met drevenstructuur.*

*Door het kappen van de bomen zullen zowel het landschap als de biodiversiteit worden verstoord.*

*Artikel 14 van het natuurdecreet van 10 oktober 1997 voert een zorgplicht in voor iedereen, zowel voor de verschillende overheden als voor natuurlijke personen en rechtspersonen:*

*“Iedereen die handelingen verricht of hiertoe opdracht verleent, en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat de natuurelementen in de onmiddellijke omgeving daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, is verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijze van hem kunnen worden gevergd om de vernietiging of de schade te voorkomen, te beperken of te herstellen.”*

*Aan deze zorgplicht wordt bij voorliggende aanvraag niet voldaan vermits er door het kappen van de bomen schade wordt toegebracht aan landschaps- en natuurelementen. Economische redenen kunnen hier dan ook niet worden aangehaald om het kappen van de bomenrijen te verantwoorden.*

*Beroeper heeft op 27 juni 2010 schriftelijk een herbeplantingsvoorstel ingediend met voorstel tot volgende aanplantingen:*

- *120 inlandse eiken met een doorsnede van 10/15cm en een hoogte variërend tussen 2,20m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen met dezelfde tussenstand van 10.00m.*
- *50 wilgen met een doorsnede van 10/15cm en een hoogte variërend tussen 2,20m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen met een tussenafstand van 8.00m.*
- *10 berken met een doorsnede van 10/15 cm en een hoogte variërend tussen 2,2m en 2,50m. Op dezelfde plaats als de gevelde bomen.*

*De huidige bomen zijn echter volgroeide bomen met een mooie en omvangrijke kruin. Het kappen van deze bomen betekent een landschappelijke kaalslag. Zelfs indien een heraanplanting gebeurt, zal het nog jaren vergen vooraleer de jonge boompjes met doorsnede van slechts 10-15cm en hoogte van 2m20-2m50 de grootte en breedte hebben van de huidige bomen.*

*Bovendien betekent het kappen van de huidige volgroeide bomen ook een verstoring van de huidige fauna en flora, zelfs als de bomen worden vervangen door nieuwe, jonge bomen.*

*Vanuit landschappelijk oogpunt is de aanvraag niet aanvaardbaar.*

*...”*

Dit is de bestreden beslissing.

#### **IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging**

##### **A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep**

###### *Beoordeling door de Raad*

De bestreden beslissing werd op 26 augustus 2010 betekend aan de verzoekende partij. Het door de verzoekende partij ingestelde beroep, bij aangetekende brief van 30 augustus 2010, is tijdig.

## B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

### *Beoordeling door de Raad*

De verzoekende partij is de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning en beschikt derhalve overeenkomstig artikel 4.8.16 §1, 1° VCRO over het rechtens vereiste belang.

## V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

### *Standpunt van de partijen*

De verzoekende partij zet in haar verzoekschrift uiteen:

“ ...

#### **4. Samenvatting van de feiten**

*De bestendige deputatie van Antwerpen en de gemeente Westerlo hebben mijn aanvraag tot kapvergunning voor 171 bomen beperkt tot een kapvergunning voor amper 6 bomen, hetgeen neerkomt op een kwasi totale weigering tot kappen. Ik wil hiertegen in beroep gaan.*

*Ik versta dat een rijbeplanting naast een weg een landschappelijke waarde heeft, maar aan de leeftijd van een aangeplante dreef komt ooit een einde. De bomen zijn geplant in de tijd dat in Westerlo (en omgevende gemeenten) naast openbare wegen dergelijke aanplantingen gebeurden door de overheid: begin jaren 1900. Ondertussen heeft de overheid deze dreven allemaal gerooid en hier en daar door nieuwe bomen vervangen. Dit gebeuren omdat de leeftijd van de bomen de garantie tot een veilige doorgang van het verkeer en van personen in het gedrang brachten. Deze aanvraag is een vergelijkbaar geval.*

*De aanplanting in dit dossier is gebeurd door een privé-persoon. De huidige eigenaar vindt dat de tijd tot rooien gekomen is. Enerzijds om de veiligheid op de wegen te garanderen en anderzijds omdat de bomen de leeftijd tot rooien bereikt hebben.*

*In de argumentatie van de gemeente geeft men zelfs toe dat de bomen over ‘droge takken onderin hun kruin’ beschikken. Het afbreken van deze droge takken onder invloed van wind en andere weeromstandigheden heeft in het verleden al tot onveilige situaties geleid. Dit is zeker terug te vinden in politie-verslagen. De gemeentelijke politie is immers herhaalde malen gealarmeerd door voorbijgangers/rijders omwille van afgerukte takken. De eigenaar van de bomen werd hiervan op de hoogte gesteld. Het is niet doenbaar om de droge takken uit de bomen te snoeien omwille van de ouderdom van de bomen en omwille van de omvang van de te verwijderen takken. Rooien is daardoor het enige alternatief.*

*De openbare veiligheid komt nergens voor in de argumentatie voor de weigering van de kapvergunning. Dit is evenwel een zwaarwichtig element in de positieve benadering van deze aanvraag.*

*In bijlage bevindt zich het heraanplantingsvoorstel van de eigenaar. Deze is ook opgenomen in de beslissing van de bestendige deputatie (blz. 5). Het is evident dat de eigenaar akkoord gaat met een volledige heraanplanting volgens de huidige situatie, zodanig dat binnen enkele jaren het landschap volledig hersteld is van de kapping. Men denkt aldus aan de toekomst en schuift het probleem van de kapping niet voor zich uit.*

*Als men de kapping uitstelt worden de bomen voor de eigenaar economisch waardeloos. Zie naar de waarde van de aanwezige dorre en beschadigde bomen: ze zullen die de kosten van het rooien niet overstijgen. Met andere woorden: het kappen van een dorre/beschadigde boom kost meer dan de intrinsieke waarde van de boom. Men mag het zo ver niet laten komen.*

*Het enige negatieve element dat door de deputatie is weerhouden klinkt als volgt (zie ook blz. 5):*

*...*

*Het kappen van een rij bomen gebeurt altijd met een kaalslag en het is ook evident dat het een lange tijd zal vergen eer de heraanplanting volgroeid is. Daarbij komt nog dat ik niet inzie hoe de kapping de fauna en flora zal verstoren: het betreft hier niet een bos maar wel een rij bomen langs een verharde weg (asfalt).*

### **5. In rechte**

*In de algemene conclusie haalt de Bestendige Deputatie aan dat het natuurdecreet art. 14 wordt geschonden. Dit zegt: ...*

*In 4. heb ik aangehaald dat de kapping gerechtvaardigd is om velerlei redenen. Deze landschappelijke schade zal echter in tijd volledig hersteld worden door de volledige heraanplanting naar de oorspronkelijke toestand.*

*De eigenaar is dus niet in overtreding met het natuurdecreet.*

*...”*

### **Beoordeling door de Raad**

In het hiervoor aangehaalde uiteenzetting van de verzoekende partij kan slechts een enig middel worden gelezen, met name waar de verzoekende betoogt dat de “eigenaar (is) dus niet in overtreding (is) met het natuurdecreet”. De verzoekende partij voert, zoals de Raad het middel redelijkerwijs kan begrijpen, in essentie aan dat de aanvraag, in tegenstelling tot wat in de bestreden beslissing wordt gesteld, niet strijdig is met artikel 14 van het natuurdecreet aangezien de landschappelijke waarde in tijd volledig zal hersteld worden door het heraanplanten naar de oorspronkelijke toestand.

In de bestreden beslissing wordt de stedenbouwkundige vergunning voor het kappen van de bomen, zoals gevraagd door de verzoekende partij geweigerd in zoverre de aanvraag betrekking heeft op gezonde bomen die in goede staat verkeren, omdat de bomen een belangrijke landschappelijke waarde hebben en een typisch landschapsbeeld vormen in het agrarisch gebied met drevenstructuur en omdat het kappen van de bomen een landschappelijke kaalslag zou betekenen. Met betrekking tot het voorstel tot heraanplanten wordt gesteld dat het jaren zal vergen vooraleer de jonge bomen de grootte en breedte zullen hebben van de huidige bomen en dat het kappen van de volgroeide bomen ook een verstoring zal betekenen van de huidige flora en fauna zelfs indien de bomen vervangen worden door nieuwe, jonge bomen.

Deze motieven volstaan om de bestreden beslissing te dragen. De verzoekende partij oefent een kritiek uit op een bijkomend, overtoollig motief van het bestreden besluit. Aangezien kritiek op een overtoollig motief niet kan leiden tot de nietigverklaring van het bestreden besluit is het enig middel niet ontvankelijk.

Het enig middel is onontvankelijk.

Gezien het enig middel onontvankelijk is, is het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk.



**OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN**

1. Het beroep wordt onontvankelijk verklaard.
2. De kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 29 februari 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Katrien VISSERS

Nathalie DE CLERCQ